

selőjével, kiról elismerőleg nyilatkozott feltárta a multat és jelent. E cikkben az író vissza emlékezett a multakra és hogy magát az esetleges kellemetlenségektől megvédje eszébe jutott egy régi dolog és felháborodott e fölött, nehogy ismét ki tegye magát lapja borzasztó jó barátja sziveségének tájékoztatásul egy passzust szőtt a cikkébe. Különben a közérdeket is szolgálja óhajtá, mert annak az urnak eljárása egy idő óta igen különös volt.

Mi történt ezután? Csodálatos senki sem akadt, aki sértve érezte volna magát; csak egy, egyetlen egy. De hát a tények beszéljenek.

E hó 23-án e lap szerkesztőjéhez ki a Délsomogyi takarékpénztár helyiségében volt és nem a lakásán, beállítanak délelőtt 9 órakor Duchon Ödön ügyvéd és Batta Béla járásbíró urak. Kijelentik, hogy a szerkesztővel óhajtának beszélni. Én a mellékszobában, betett ajtó mögött fogadtam a két urat és kijelentettem, hogy rendelkezésükre állok és miben lehetek szolgálatukra. Erre Duchon ügyvéd ur azt mondja, ha jól emlékszem, hzgy egy ur a társaságban a „Délsomogy“ vezércikkének egy passzusát magára vonatkoztatja és magára sértőnek ismeri.

Batta bíró ér pedig kivette a zsebéből a lapot és felolvasta a bizonyos passust, felvilágosítást kérve mindketten tőlem, hogy kire vonatkoztattam a kifejezéseket.

Válaszomban kijelentettem, hogy ha az az ur, akire a cikkben lévő kifejezések vonatkoznak, kijelenti, hogy nem akart feljelenteni, akkor ezeket vissza vonom, ellenben nem. De ők egyre a nevet kérdezték.

Nem kellett volna megmondanom,

de lovagias ember lévén, megmondtam. Felvilágosításomat megköszönve eltávoztak, anélkül hogy megmondták, hogy ki küldötte őket.

Az ügy ilenformán lovagias uton kezdődött. Azt hittem, hogy vissza térnek és lovagias elégtételt kérnek tőlem. De hiába vártam, a szokásos határidő elmúlt, a kihívás nem történt meg. (Duchon és Batta urak, hogy kinek mondták meg vagy mit tettek nem tudom.) Velük semmi bajom tovább.

Ezek után én mitsem sejtve már már feledni kezdtem a dolgot és a nyomdába mentem. Nagy lón azonban ámulatom, midőn látom, hogy a nyomdászom orra lóg, lehangolt és szomorú, de nagyon. Mi bajod van, kérdem tőle? Mire ő elmondja, hogy baj van, délben lakásomon elmondja. El is mondta, hogy bizonyos urak megfenyegették és ő nem meri és nem nyomhatja tovább a lapot, mert ő neki nagy kárára volna stb. Megegyeztünk abban, hogy ez évfolyamban hátra lévő 4 számot még ő nyomja, mint-hogy elszámolásba vagyunk. Mi történt ezután? Másnap reggel 8 órakor ismét beállít a nyomdatulajdonos és kijelenti, egy vendégem előtt is, hogy nem teheti és semmi áron sem nyomhatja tovább a lapot, még a hátralévő 4 számot sem. Elmondja a szállongó híreket és bevalija, hogy szörnyen terrorizálták. Én nem akartam a szegény embernek kárt okozni beleegyeztem abba, hogy elválnak, ha már rákényszerítették. Kozáry Ede könyvkereskedő és nyomdatulajdonos volt az eddigi kiadó, lakása, üzlete a szigetvári takarékpénztár épületében van, amely épület nem az igazgatóé, (mert megjegyzem, hogy neki egy talpalatnyi ingatlana sincs a mi Szigetvárhoz kötné, pedig nagyon belefolyik a város ügyeibe is) a takarékpénz-

tári épület a részvényeseké. Ez az igazgató pedig a következőket mondta nyomdászomnak. Én kenyérbosszut nem állok, de a cselekvés jogát föntartom magamnak. Nesze semmi fogd meg jól! Egyik szavával agyon vágta a másikat. Ezen dephi oraculum jósátlából mit lehet kivenni? Azt ha nem úgy tánczolsz, mint amint én hegedülök, hát majd meglátod a következményeket. Az igazgatón kívül pedig még mások terrorizmusa is nagyon hatott az amugy is agyon ijesztett nyomdászra, ki már a fenyegetések folytán az „Olvasó-egylet“-i tagságról is lemondott. Nagy csoda, hogy még azt nem kívánják, hogy a vallását elhagyja és a polgári jogairól is mondjon le szóval legyen rabszolga.

Egy igazgatósági tag is megkérte dr. Szabó István tak. pénzt. igazgatót a nyomdász érdekében, hogy ne álljon rajta bosszut. Az igazgató ő neki is azt mondta, hogy majd meglátja és ha kell cselekszik. Erre az igazgatósági tag proponálta, hogy hátha a nyomdász nem ad ki több lapot el áll-e a akkor az igazgató szándékától. Erre egy másik igazgatósági tag azt mondta az igazgatónak, ezzel már megelégedhetik az igazgató ur. Hat jól van megelégszem, lón a válasz. Ez a dolog története.

Igy és ilyen eszközökkel akarták a lapot megsemmisíteni. Szerencsétlenségem, az hogy mindkét nyomda a házukban van. De minél jobban fojtogatják az igazságot annál hatalmasabb lesz a kitörése. A lapot továbbra is nyomják nem Oroszországban, hanem Pécsen, és azért Szigetvárott mégis idejére megjelenik.

Én pedig lapunk barátjáról amit irtam, ha esetleg szükség lesz rá be fogom bizonyítani és még többet is mondhatok felőle.

Kinek zsarnoki önkényét és sze-

— No, hanem azért ott horadtuk a magyar ruhát a reverenda alatt! — mosolyog föl pater Pius.

Hej, hej, da csunya idők voltak! Hanem aztán jött a jobb kor. Egy napon valami képes ujságból kivágott egy képet. Titokban, a reverenda alatt elvitte a kaszinóba. Ott aztán ur, szegény, (már, hogy szegény volt akkor mind) sorra csókolta azt a képet. És sirt is hozzá; boldogan . . . Kussuth Lajos képe volt.

Régi idők, elmúltak. Bizony, bizony nagyon elmúltak. Ime, holnap temeti Jámber Péternét: akkor még kis leány volt. Most mái öreg asszony, halott . . . Így . . . sorra; kihálnak mind, elpusztulnak, kivésznek mellőle. Ezek a jó emberek . . .

Páter Pius szomorúan sóhajtott. A konyhából kihallatszott a harangozóné hangja:

— Főtisztelendő ur, tessék bejönni, készen a vacsora!

Erős, nagy kánikulai meleg ereszkedett le. Rálehelt a Maros-parti fűzesre, a fákra, az öreg lim-lomos zárdakertre és úgy tetszett, mintha mindenké aludnának.

Vasárnap délelőttöként, ha a szines

ablakkoczkákon beáradt a napfény a templomba, hol pater Pius mormolta el a misét, az emberek szinte aludtak. Az orgona is álmosan bugott és kint a jegenyesoron pihegve táogtak a madarak.

Valami különös dolgokat kezdtek beszélni. Az öreg Paál István szólott oda egy vasárnap miise alatt baloldali szomszédjának, a félszemű Balogh Ádámnak:

— Alszik sógor?

— Nem: én. Ámbár hogy . . .

— Nagy a meleg bizony, Balogh sógor. Öreg a papunk.

— Öreg.

— Osz, fiatal pap kéne ide, aki prédikál. Mert templomban aludni, hej, nagy bűn ám!

— A bizony!

— De nem aludnánk akkor! Vannak most, mogyák, aranyszájú páterek, fiatalok, akiknek szép beszédjük vagy. Hallgatná az ember akár iléletnapig.

— No, az valami.

— Aztán a templom is. Nézze csak sógor, majd szétmálik. Omlik-bomlik. És a zárdá is, minden . . . lepusztul.

— Baj biz a!

— Hát kéne valamit csinálni . . . No? Mert új világ vagy már, sógor. Új papok vannak, fiatalok, predikátorok. Hát tán írjunk a püspöknek.

— No, nem mondom . . .

. . . Miatyánk, ki vagy a . . .

És szép, szelid ősz volt, a fák is kezdtek már kopaszodni s az öreg franciskánus-zárda is megviseltebbnek látszott, hogy pater Pius nagy pecsetes levelet kapott a püspöki székhelyről. Szomorú irás volt, kegyetlen, pedig a jóságos főpap írta, a püspök.

— Öreg vagy már derék pater pius, nagyon öreg, — mondták a betűk — menj pihenni, nyugodni. megérdemled. Menj Isten hírével, nincs több szükség rád, az ég áldása rajtad . . .

Pater Pius pedig mély sóhajjal hanyatlott vissza karosszékebe. Összekulcsolta a kezeit, lecsukta félig szemhéjait és úgy tetszett, mintha aludnék . . . Pedig sirt. Sohse tette ezt, csak akkor régen, a rossz időkben . . .

Pakots József.

mélyek elen irányuló bosszuját több ízben is lehetet már érezni a közélet terén is.

A sajtónak pedig kötelessége és csak úgy teljesítheti a kötelességét hiven és pontosan, ha a valósághoz hiven megmondja az igazat Rántsuk le már egyszer a mosolygó ábrázatról az álarczót és mondjuk meg az igazat. A terrorizálók megnyirbálják az egyén szabadságát a nemzet vívmányát a sajtó szabadságát arcúljútik. Az igazgató ur pedig a részvényesek által neki adott hatalmat ime mire fordítja, terrorizál és basaskodik mindenütt. Amióta pedig kegyes uri lelkek vették pártfogásukba azóta meg valóságos bálvány istennek képzelet magát. De ne felejtse, hogy ma már nincsenek nálunk, Magyarországon bálvány imádók.

Éppen egy pénzügyintézet igazgatójának nem volna szabad így eljárni, mert a pénz a bálvány és nem az igazgató; sokan pedig a megtévesztettek csak azért sorakoznak az igazgató ur mellé, mert náluk ott a takarékpénztárban a hatalom. Mert ha így volna, akkor az baj, ennek a látszatát is elkellett volna kerülni. Nem pedig agyon ijeszteni egy lapkiadót. Gondolja meg igazgató ur, hogy ön sem Isten kegyelméből lett takarékpénztári igazgató! Az ember szabadon született, szabadságának van tehát jussa. A társadalomban is tartuk meg tehát a törvényt és legyünk méltányosak igazságosak és nem bosszuálók a társaságban, mert csak így írthatjuk ki a rákfenét.

És a nemzet közakarata mint törvény a társadalmi életben pedig csak akkor fog érvényesülhetni, ha előbb a magyar társadalom testéről a protekció, az érdekhajkászat, az egyéni önzés fekélyeit eltávolítjuk, ha kiirtjuk azokat a felfújt nagyságokat akik a társadalom ziláltságát saját céljaikra kihasználják.

Majd ha ami társadalmunkban a szorgalom a tehetség az önzetlenség az igazi érdem és munka fognak diadalmaskodni; akkor megszületik a társadalom erkölcsi tisztasága, a mi a mai társadalmi állapotoknak egyedüli gyógyírja. Amiket pedig itt, nemcsak személyes, de közérdekből is leirtam, mint száraz és való tényeket azoknak elbírálását nyugodtan bizom bíráimra a — közvéleményre.

Hírek.

Boldogságom: álom, tűnő álom...

Boldogságom: álom, tűnő álom...
Kiröppen gyorsan lepke szárnyon.
Kergettem s mindig tovább szálla.
Kergetném most is. Mindhiába!
Eltöppent végkép!

Elhagyott végkép...

Bizalmam sincs, hogy vissza térjen.

Kiszállt vele hitem s reményem.

Megtört lélekkel kelek járok,

Nyugalmat sohasem találok.

Espersit János.

— **Személyi hírek.** Olaj Lajos a szigetvári kerület orsz. gyűlési képviselője és Hoitsy Pal a B. Szt. Lőrinczi kerület képviselő jelöltje kedden este Szigetvárra érkeztek. A képviselők másnap reggel utaztak el Szigetvárról Hoitsy kerületébe.

— **Szüreti mulatság.** A „szigetvári Kath. legény egyesület“ a vasúti vendéglő kert helyiségében vasárnap este jól sikerült szüreti mulatságot rendezett. A mulatók magyar nemzeti viseletben vonultak föl párosan az ugyancsak magyarosan öltözött lányokkal az egyesület helyiségéből vig zene és énekesző mellett. A mulatság lefolyása igen érdekes volt és a vidámság és jó kedv pedig általános, úgy hogy csak a hajnali órákban oszlott szét a vig szüretelők csoportja.

— **A képviselő választás** a szigetvári kerületben október hó 2. napján lesz megtartva.

— **Vonat kisiklás.** A Szigetvári-kaposvári helyi érdekű vasút vonalán „Mozsgó“ állomásnál a vonat gépe kisiklott. Szerencsére az anyagi kárnál egyéb baj nem történt. Ezen helyi érdekű vasútnak rövid életpályáján ez már a második eset. Talán nem ártana egy kissé szigorubb ellenőrzést gyakorolni.

— **Katonai ellenőrzési szemlék elhalasztása.** Illetékes helyről vett értesülésünk szerint a népfelkelő és honvéd szemléket bizonytalan időre elhalasztották.

— **Hirtelen halál.** Sika Sámuel markóczi jómódu polgár 22-én délelőtt Kastélyos Dombóra gabnát szállított, amint azonban a kereskedőnél a gabnát lerakta kocsijáról, a lépcsőn összerogyott és azonnal meghalt. Az orvosi vizsgálat agyszélhűdést konstatált.

Kérelem tisztelt előfizetőinkhez és olvasóinkhoz. Lapunk mai vezércikkéből bő felvilágosítást nyer a közönség, hogy minő ázsiai állapotok uralkodnak Szigetvárott a társadalmi élet terén. Lapomat kiüldözték az által, hogy lehetetlenné tették miszerint ott lásson nyomdafestéket, napvilágot. A volt nyomdászt terrorizálták a ki nem mert többé egy számot sem kiadni.

Kénytelen voltam tehát a lap kiadói jogát magam átvenni és a lapot szerencsére szomszédos Pécssett nyomtatni, mely ezentul is pontosan minden vasárnap Szigetvárott meg fog jelenni.

T. Közönség! lapom egy éve, hogy fennáll, de fennállása óta soha sem személyeskedett, hanem a közérdeket képviselte.

És ezentul sem fog személyeskedni, de a jelenben az mégis elkerülhetetlen volt, mert a sajtónak ezt a mi történt agyon hallgatni nem szabad.

Bizalommal fordulok tehát tisztelt előfizetőinkhez és olvasóinkhoz és kérem,

hogy tartsák meg lapunkat a Délsomogyot eddigi pártfogásukban, s a jogtalanságnak ne engedjék eltiporni áldozatul esni hagyni azt a lapot, mely értük született meg, értük élt, dolgozott és fáradozott mindezeideig valamint a jövőben is.

Mert, hogy lapunknak munkatársai szépen megszapordtak, s mind kiváló erő a hirdapírás terén oly szerencsés helyzetben leszek, hogy lapunk jövő számai változatos és érdekes bő rovatokkal kedveskednek a t. olvasónak. A lapnak külsin dolgában való kiállítására felől pedig az eléggé jól ismert Wessely és Horváth könyvnyomdája kezeli. Az előfizetési árak maradnak a régiek.

Mutassa meg most tehát a t. közönség elfogulatlan és független józan eleme, hogy továbbra is pártolni, sőt terjeszteni fogja azt a sajtó organumot, mely nem szegődik egyesek és a hatalom szolgálatába, hanem az övé, a közönségé, a társadalomé, hogy azt tőle telhetőleg pártolni fogja.

Kérésem ismétlésével maradtam a t. közönségnek és közvéleménynek munkás szolgálója és hive.

Szigetvár, 1901. Szept. 29.

Bárvárth Gyula

a „Délsomogy“ felelős szerkesztője
és kiadólaptulajdonosa.

— **Lapunk jövő száma** bővebb és változatos rovatval fog megjelenni. A jelen szám a technikai akadályok és az idő rövidsége miatt jelent meg csak 4 oldalon. (A Szerkesztőség.)

— **Értesítés.** Kozáry Ede lapunk eddigi kiadója a következő értesítést bocsátotta ki: Szigetvár, 1901. szept. 27. T. cz. Tisztelettel értesítem, hogy a „Délsomogy“ című hetilap tulajdon és kiadói jogát mai napon Bárvárth Gyula felelős szerkesztő urnak adtam át, s a lapnak további számai saját elhatározásom folytán nálam nem nyomtatnak s ezzel alulírott a lap kötelékéből mai napon kilépve, annak további működésében ezentul semmikép érdekelve nem vagyok. Miután a lap II-ik évfolyama 38. számáig az elszámolás mint az eddigi kiadót mai napig engem illet meg, erre nézve az érdekelt feleknek néhány nap mulva fogok számlával szolgálni. Tisztelettel Kozáry Ede, nyomdatulajdonos.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Egy jó karban levő használt

kerékpár

eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetés.

A szigetvári kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kriszti Béla és csatlakozó társai végrehajthatóknak özv. Paula Györgyné sz. Horváth Róza és társai végrehajtást szenvedők elleni 30 kor., 58 kor. 10 fill. és 106 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a szigetvári jbiróság területén lévő Almamellék község határában fekvő az almamelléki 185. sz. tjkvben A + alatt 511 hrsz. ingatlanból özv. Paula Györgyné kkoru Paula Róza, János és Katalin jutalékára, vagyis az ingatlan felére az árverést 1152 korban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi október hó 30. napján d. e. 10 órakor Almamellék község bírójának házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 115 kor. 20 fill. készpénzben, ugy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333 sz. a igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1901. évi augusztus hó 27-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Vásárhelyi
kir. albiró.

Barvart Károly
Órás
Szigetvárott.
Mindennemű órák olcsón eladatnak és javíttatnak egy évi jótállás mellett.

Hirdetéseket

a legjutányosabb árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Képviselőválasztási

zászlókat

tollakat, jelvényeket,

falragaszokat

s egyéb nyomtatványokat

szállít és készít

Wessely és Horváth

Pécsett

== Király-utca 24. szám. ==